

Bryggeriforeningen

DANISH BREWERS' ASSOCIATION

30. november 2011

Til

Folketingets Skatteudvalg

Notat udarbejdet i forbindelse med Bryggeriforeningens foretræde for Folketingets skatteudvalg d. 30. november 2011

Bryggeriforeningen har i forbindelse med behandlingen af lovforslag L33 fået foretræde for Folketingets skatteudvalg onsdag d. 30. november 2011.

Bryggeriforeningen har i forbindelse med foretræde for udvalget udarbejdet dette notat. Notatet omhandler:

1. Afgiftssatser på øl, vin og spiritus
2. Afgiftssatser på læskedrikke
3. Skadevirkningerne af afgiftsstigninger på øl og læskedrikke
4. Ikrafttrædelsestidspunktet
5. IP-midlerne

1. Afgiftssatser på øl, vin og spiritus

Regeringen vil med lovforslag L33 hæve afgifterne på øl og vin med henholdsvis 25 % og 55 %, hvorimod afgiften på spiritus ikke hæves.

Bryggeriforeningen er modstander af at hæve ølafgiften:

Afgiftsstigninger har ingen eller kun meget begrænset sundhedsmæssig effekt

Afgiftsstigningen på øl og vin begrundes i lovforslaget med, at et højt alkoholforbrug er blandt de alvorligste risikofaktorer for danskernes sundhed. Det nævnes specifikt, at et alkoholforbrug, der overskrider Sundhedsstyrelsens anbefalinger, ifølge Forebyggelseskommissionen i gennemsnit reducerer levetiden med næsten 5 år. Bryggeriforeningen mener i forlængelse heraf, at det

Bryggeriforeningen

DANISH BREWERS' ASSOCIATION

samtidig bør nævnes, at netop Forebyggelseskommissionen i sin rapport ikke anbefalede en forhøjelse af afgifterne på alkohol, som forebyggende indsats i forbindelse med målsætningen om at nedsætte danskernes alkoholforbrug.

Begrundelsen i Forebyggelseskommissionens rapport er, at selv en 100 % forhøjelse af alkoholafgifterne kun vil medføre en forlængelse af levealderen på 0,050 år (18 dage). Endvidere konstateres det i Forebyggelseskommissionens rapport, at en afgiftsstigning vil ramme mange med et almindeligt alkoholforbrug, samt at andelen, der i dag drikker mere end genstandsgrænsen, er størst blandt personer med en mellemlang uddannelse, mens andelen er lavest blandt personer med en kort uddannelse.

Endvidere vil Bryggeriforeningen gøre opmærksom på, at andelen, der overskrider Sundhedsstyrelsens anbefalede max. genstandsgrænse for alkohol pr. uge har været faldende de seneste år. Ifølge Sundhedsstyrelsens database www.sundhedsprofil2010.dk er andelen, der overskrider genstandsgrænserne i dag 10,6 %, mens den var 14,3 % i 2005.

Bryggeriforeningen finder derfor, at de sundhedsmæssige argumenter, der ligger bag afgiftsforhøjelsen, ikke står mål med den reelle sundhedsmæssige effekt af afgiftsstigningen.

Afgiftsstigningerne på alkoholområdet virker uhensigtsmæssige

Danskerne får i dag mere alkohol fra vin end øl. Skal afgifterne stige, giver det derfor størst mening at øge afgiften på vin.

I forlængelse af at afgiftsforslaget "tilgodeser" øl fremfor vin, på grund af det lavere alkoholindhold, undrer Bryggeriforeningen sig over, at forslaget ikke medtager en stigning af afgiften på spiritus, der har det højeste alkoholindhold.

Af lovbemærkningerne fremgår det endvidere, at lovforslaget vil betyde, at forbruget af spiritus forventes at stige, og det harmonerer dårligt med ønsket om at forbedre sundheden. Når afgiften på spiritus ikke berøres af afgiftsændringer, må derfor forbruget af spiritus komme fra, at danskerne substituerer fra produkter med et lavt alkoholindhold til stærk spiritus.

Skattekommissionen sår tvivl om afgiftsinstrumentets virkning

Skattekommissionen skriver i sin rapport, at "på grund af virkninger på grænsehandel og usikkerhed vedrørende de fiskale eksternaliteter ved forbruget af potentielt sundhedsskadelige varer kan en anvendelse af afgiftsinstrumenter primært begrundes ud fra hensyn til at fremme sundhedspolitiske målsætninger". De sundhedspolitiske virkninger af afgiftsinstrumentet er imidlertid tvivlsomme, jf. ovenfor.

Bryggeriforeningen

DANISH BREWERS' ASSOCIATION

Justering af tillægsafgifterne

Ifølge forslaget skal forhøjelsen af øl- og vinafgifterne kompenseres af en tilsvarende nedsættelse af tillægsafgifterne for øl- og vinbaserede alkoholsodavand, herunder cider, således at afgifterne på alkoholsodavand samlet set er uændrede.

Bryggeriforeningen finder, at det afgiftsmæssige ligevægtspunkt for øl-, vin- og spiritusbaserede alkoholsodavand bør flyttes fra det nuværende balancepunkt på 5,5 % til 4,6 % alkohol, da det er produkter med gennemsnitlig 4,6 % alkohol, der findes på markedet og som konkurrerer. Det betyder, at de samlede afgifter på alkoholsodavand – uanset om de er fremstillet ud fra en øl-, vin- eller spiritusbaseret base - bør være ens, når alkoholindholdet er 4,6 %.

De nye afgiftssatser på øl udhuler moderationsordningen

Et enigt Folketing besluttede i maj i år at udvide moderationsordningen, således at alle bryggerier uanset etableringstidspunktet kan opnå moderation.

Den foreslåede afgiftsstigning på 25 % for øl vil imidlertid udhule moderationsordningen, fordi moderationen beregnes efter en fast sats, der ikke er reguleret i lovforslaget.

Den reelle afgiftsstigning for de små mikrobryggerier bliver derfor uforholdsmæssig høj – nemlig 35 % - mod en generel afgiftsstigning på øl på 25 %. Et mikrobryggeri med en årsproduktion på 1000 hl (5 %) vil i dag efter moderation betale 184.000 kr. i afgift. Dette beløb vil efter afgiftsændringen blive 248.000 kr.

Afgiftsstigningen vil for et typisk bryggeri med en årsproduktion på 1.000 hl nogenlunde svare til den moderation, bryggeriet blev tildelt så sent som i maj i år.

Bryggeriforeningen mener, at afgiftsstigningen for de små bryggerier bør kompenseres med en teknisk modregning i moderationsraten. Raten skal efter vores mening mindst hæves med 25 % - svarende til afgiftsstigningen.

Det ekstra provenu, som staten tilvejebringer ved at lade de mindre bryggerier få en afgiftsstigning, der overstiger 25 %, svarer til ca. 1,5-1,7 mio. kr.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at mange EU-lande går til EU's fastsatte maksimumsgrænse for moderation, og i det lys er den danske moderationsordning ikke særlig gunstig for de små danske bryggerier. EU tillader, at afgiftssatser for øl reduceres med op til 50 % for alle uafhængige bryggerier, der producerer op til 200 000 hl øl om året.

Bryggeriforeningen

DANISH BREWERS' ASSOCIATION

2. Afgiftssatser på læskedrikke

Regeringen vil med lovforslag L33 hæve afgifterne på læskedrikke med 50 øre for læskedrikke med 0,5 g tilsat sukker pr. 100 ml. eller derover.

Afgiften på læskedrikke, der højst indeholder 0,5 g tilsat sukker pr. 100 ml., hæves derimod ikke.

Bryggeriforeningen er modstander af at hæve læskedikafgiften:

Afgiftsstigninger på læskedrikke ingen væsentlig effekt på stigende fedmeproblemer

Flere eksperter bl.a. fra WHO anerkender, at den stigende fedme skyldes en lang række forskellige faktorer. Herunder ændret livsstil, hvor flere end tidligere benytter bil og andre transportmidler, har mindre fysisk krævende arbejde og fritidsaktiviteter, og at den daglige fysiske aktivitet – også for børn - er reduceret mm.

I en artikel af Sigrid Gibson i Nutrition Research Review (2008) konkluderes det, at der ikke er tilstrækkeligt videnskabeligt bevis for en konkret sammenhæng mellem læskedrikke og fedme.

Læskedikindtaget udgør i dag kun ca. 2-3 % af det samlede energiindtag. Derfor vil et evt. lille fald i læskedikindtaget betyde et så minimalt fald i vores samlede energiindtag, at det ikke vil nedsætte forekomsten af fedme, hverken blandt børn eller voksne. Afgifter løser således ikke fedmeproblemet. Der skal en helt anden og mere målrettet indsats til, hvis problemet skal løses.

Flere sukkerreducerede læskedikalternativer

Udbuddet af læskedikvarianter er øget betydeligt de seneste 10 år, og forbrugerne har i dag adgang til et stort udbud af sukkerreducerede læskedikalternativer. Fra 2000 til 2010 er andelen af sukkerfri læskedrikke dermed øget fra 13 til 33 % - og denne udvikling er sket uden en regulering af afgiften.

Skiftet fra sukkerholdige til sukkerreducerede læskedrikke har betydet en stor nedgang i sukkerindtaget fra læskedrikke, og kalorieindtaget fra læskedrikke udgør, som nævnt ovenfor, i dag kun en ubetydelig del af danskernes samlede kalorieindtag. Udviklingen har ligeledes betydet, at læskedrikke er den sukkerkilde, der har bidraget mest til både børns og voksnes reducerede sukkerindtag. Derimod har andre sukkerkilder øget deres andel af danskernes sukkerindtag.

Fødevarestyrelsens seneste kostundersøgelse fra 2010 viser, at siden 2000 er der sket et fald på 32 % i børns indtag af sukkersødede sodavand, mens der samtidig er sket en stigning på 7 % i børns indtag af sukkervarer og slik. For voksne har der været en stigning på 3 % i indtaget af sukkervarer og slik, mens der har været et fald på 25 % i indtaget af sukkersødede sodavand.

Bryggeriforeningen

DANISH BREWERS' ASSOCIATION

I dag er slik, kager og chokolade den største sukkerkilde i børns kost.

Derfor mener Bryggeriforeningen, at det ikke er velbegrunderet at pålægge læskedrikke en særavgift ud fra et sundhedsargument.

3. Skadevirkningerne af afgiftsstigninger på øl og læskedrikke

Grænsehandelen øges

Bryggeriforeningen skal indledningsvist bemærke, at bryggerierne er der, hvor kunderne er. I en åben økonomi, som den danske, vil en afgiftsstigning i Danmark medføre øget grænsehandel. Derfor vil forslaget indebære, at grænsehandelen øges med negative økonomiske konsekvenser for statens provenu, tabte arbejdspladser mv. til følge.

En øget grænsehandel vil ligeledes påvirke miljø og klima negativt, når danskerne kører til grænsen for at handle varer, de ellers kunne have købt lokalt.

Afgiftsstigningerne rammer skævt

Afgiftsstigningerne på øl og læskedrikke rammer skævt. Skatteministeriet har i 2005 udarbejdet en opgørelse af afgifternes fordelingsmæssige virkninger i forhold til husholdningernes samlede indkomst.

Opgørelsen dokumenterer, at afgifter – herunder også afgifterne på øl og læskedrikke – er klart degressive. Det betyder, at afgifterne har en uheldig skæv profil og rammer den del af befolkningen, der har de laveste indtægter, mens de der overskrider Sundhedsstyrelsens anbefalede max. genstandsgrænser for alkohol især findes blandt de personer, der har de længste uddannelser og dermed formentlig også de højeste indkomster.

4. Ikrafttrædelsestidspunktet

Ikrafttrædelsestidspunktet for afgiftsstigningerne på øl og læskedrikke giver anledning til store problemer for bryggerierne og dagligvarehandelen, idet afgiftsstigningerne tidligst kan vedtages d. 21. december og vil få virkning fra 1. januar 2012.

Efter Bryggeriforeningens opfattelse bør lovgivning vedtages i så god tid, at de berørte parter kan nå at tilpasse sig. Det er ikke muligt for parterne at gennemføre en afgiftsstigning fra loven bliver vedtaget til ikrafttræden d. 1. januar 2012. Producenter er bundet af aftaler med butikkerne, og butikkerne har trykt tilbudsaviser osv.

Bryggeriforeningen

DANISH BREWERS' ASSOCIATION

For bryggerierne indebærer afgiftsstigningerne konkret, at priserne på alle de berørte varenumre skal genberegnes, og der skal udarbejdes og trykkes nye prislister til kunderne. Herefter skal kunderne orienteres. Det er en meget omfattende og tidskrævende opgave.

Afgiftsændringer kræver implementeringstid. Får producenter og butikker ikke tilstrækkelig tid til at gennemføre prisstigninger, vil målet med afgiftsstigningen – nemlig at forbrugerne skal reducere forbruget pga. højere priser - ikke blive opfyldt.

Der har tidligere været praksis for at give producenter og butikker tid til at tilpasse priserne. Det skete bl.a. da man vedtog, at cider skulle være omfattet af tillægsafgiften. Her blev fristen forlænget, hvorved producenter og butikker fik 2 måneder til at tilpasse sig de nye afgifter.

Bryggeriforeningen skal derfor anmode om, at ikrafttrædelsestidspunktet flyttes.

5. IP-midlerne

Lovforslaget står ikke alene, men må ses i en sammenhæng med andre forslag, der øger omkostningerne for øl og læskedrikke. I regeringens Finanslovsaftale er det aftalt at hente et provenu fra ikke indløst pant på 64 mio. kr. i 2013 og 2014 og 75 mio. kr. i 2015 og frem.

Forslaget indebærer reelt en ny afgift på pantsystemet, der må finansieres ved at sætte gebyrerne op svarende til en afgiftsstigning med yderligere 20 %.